

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Cimișlia din 11 mai 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 06 noiembrie 2018, declarat de avocatul Valeriu Stănescu și inculpatul

Bucur Gheorghe.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 03.07.2017 – 11.05.2018,
instanța de apel: 06.06.2018 – 06.11.2018,
instanța de recurs: 17.01.2019 – 13.02.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 11 mai 2018, Bucur Gheorghe a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 25.000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de Radu Grigore a fost respinsă.

Cheltuielile judiciare în sumă de 164 lei, au fost trecute în contul statului.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Bucur Gheorghe, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările ei prejudiciabile, dar considerând în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, dispunând de permis de conducere, valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, la 11 noiembrie 2016, aproximativ ora 17.20, conducând automobilul „Vaz xx”, n/î xx, deplasându-se pe traseul R-3 Chișinău-Hîncești-Cimișlia-Basarabeasca, la intrarea în or. Cimișlia, la km 66, a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere și

anume art. 10 pct. b), neposedând dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul, pct. 45 sbpct. (1) lit. a), subpct. (2), potrivit căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului, situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Astfel, Bucur Gheorghe nu a manifestat prudență sporită și n-a redus viteza până la limita care i-ar fi asigurat securitatea circulației în situația concretă, neținând cont de vizibilitatea redusă, deoarece era timp de noapte, ca rezultat la apariția pe banda de deplasare a cet. Radu Grigore, care conducea un motocultor cu remorcă, având-o în calitate de pasager pe soția sa, Radu Zinaida, nefiind îmbrăcați în veste de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă, și intenționând să vireze la stânga, cu toate că în acel sector de drum era interzisă virarea la stânga, fiind în zona de acțiune a marcajului rutier 1.1.1 „Linia îngustă continuă”, care semnifică delimitarea locurilor pe carosabil unde intrarea este interzisă, n-a reușit să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a evita tamponarea. În consecință mijlocul de transport condus de către Bucur Gheorghe, cu partea din față-dreapta a tamponat motocultorul, condus de Radu Grigore, care în urma producerii accidentului rutier s-a ales cu vătămări corporale medii.

Instanța a reținut că inculpatul, folosindu-se de dreptul său, a refuzat să dea declarații în cadrul cercetării judecătorești.

Totodată, vinovăția lui este dovedită pe deplin prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Radu G. a declarat că se deplasa pe traseu la ghidonul ciclomotorului propriu cu remorcă, având în calitate de pasager pe soția Radu Z. În apropiere de pod, a auzit un zgomot de frână, ulterior a fost tamponat din spate, în partea stângă a remorcii. Până la sosirea poliției, întru a nu bloca circulația rutieră, a tras remorca de pe carosabil. Inculpatul a vrut să iasă la depășire, dar nu a reușit, deoarece din față veneau automobile. Nu a avut intenția de a vira și se deplasa înainte. La ciclomotor nu are montat sistemul de iluminare, însă era în orele serii și se vedea drumul.

Martorul Radu Z. a relatat că se deplasa pe traseu în calitate de pasager cu ciclomotorul, la ghidonul căruia se afla soțul, Radu G. Lângă benzinărie, a auzit un zgomot de frână, după care au fost tamponați din spate în remorcă. Ea a fost aruncată înainte și a căzut în picioare, iar Radu G. a căzut între remorcă și bara metalică a podului.

Martorul Paiu N. a explicat că, se deplasa în automobilul condus de inculpat. Lângă un pod a văzut un ciclomotor cu remorcă, care brusc a virat la stânga și ei au lovit remorca în partea stângă. În urma coliziunii nimeni nu a avut de suferit. Venind ambulanța la fața locului, toți au refuzat de ajutor medical.

Martorul Iachimovschi I. a declarat că i-a văzut pe Radu G. cu soția sa deplasându-se cu ciclomotorul spre pod. La un momet, a auzit o pălitură. Cilomotorul condus de Radu G. a fost tamponat din spate, în partea stângă a remorcii. Până la

venirea poliției, Radu G. a mutat ciclomotorul pe carosabil. La acel moment nu a văzut nici o persoană să fi avut careva leziuni corporale sau să se plângă de dureri.

Vinovăția inculpatului se dovedește și prin probele scrise: procesul verbal de cercetare la fața locului din 11.11.2016 și schița accidentului rutier; ordonanță de recunoaștere și anexare a corpului delict la cauza penală din 25.02.2017, a autoturismului „xx”, n/î xx, ce aparține lui Bucur G.; raportul de constatare medico-legală nr.432 din 14.11.2016, că la Radu Grigore s-a constatat vătămări corporale medii; raportul de constatare medico-legală nr.433 din 14.11.2016, că la Radu Zinaida au fost depistate leziuni corporale neînsemnate; raportul de expertiză judiciară medico-legală nr.20 din 23.02.2017, că lui Radu Grigore i-au fost cauzate leziuni corporale medii; procesul verbal de examinare a obiectului din 25.02.2017, cu planșă fotografică, conform căruia a fost examinat ciclomotorul de model „ZUBR” ce aparține lui Radu G.

În același timp, urmează a fi respinse argumentele apărării, de a fi excluse ca probe: procesul verbal de cercetare la fața locului a accidentului rutier din motiv că colaboratorul SSCR a IP Cimișlia, Mustață V., nu este ofițer de urmărire penală și nu este reprezentat al organului de urmărire penală, în sensul art. 57, 55 Cod de procedură penală, lipsesc semnăturile participanților la acțiunea respectivă a lui Bucur G. și Radu G., în sensul art. 260 alin. (2) pct. 4) și pct. 5) Cod de procedură penală; schița accidentului din 11 noiembrie 2016, din motiv că lipsește semnătura lui Radu G., la acțiunea respectivă, ceea ce este contrar cerințelor art. 260 alin. (2) pct.4), și 5) Cod de procedură penală, nu este indicată scara locului accidentului rutier; procesul verbal de examinare a obiectului - motocultorul de model „Zubr” din 25 februarie 2017, întocmit de către OUP Rusu Vitalie cu participarea specialistului David Vladimir, ofițer-criminalist al IP Cimișlia, din motiv că a avut loc în biroul de serviciu, fără a explica în ce mod a ajuns ciclomotorul în biroul de serviciu și planșa fotografică a motoblocului, din motiv că a fost efectuată la domiciliul lui Radu G. cu încălcarea prevederilor art. 118 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

Or, cercetarea la fața locului are ca sarcină cercetarea și fixarea împrejurărilor în care s-a comis infracțiunea cu scopul de a descoperi caracterul și mecanismul fenomenului, descoperirea și ridicarea urmelor infracțiunii, care în continuare ar putea servi în calitate de corpuri delictive, precum și în scopul stabilirii unor circumstanțe care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii timpul, modul, acțiunile făptuitorului, consecințele infracțiunii, legătura cauzală dintre faptă și consecințe, descoperirea unor evenimente care ar caracteriza motivul și scopul infracțiunii, descoperirea circumstanțelor care ar contribui la comiterea infracțiunii. Rezultatele cercetării la fața locului și ridicarea anumitor obiecte pot fi folosite în cadrul altor acțiuni procesuale.

Din aceste considerente, cercetarea la fața locului trebuie să fie efectuată cu maximă operativitate. Legea eliberează organul de urmărire penală de obligația de a întocmi ordonanță în legătură cu cercetarea la fața locului, limitându-se doar la procesul-verbal. Doar în cazuri excepționale, când este vorba de cercetarea la fața locului la domiciliu, este necesară ordonanța organului de urmărire penală și autorizarea judecătorului de instrucție, dar și în asemenea situații acțiunea procesuală

poate fi efectuată fără autorizație, în baza ordonanței motivate a procurorului, fapt motivat de caracterul flagrant al infracțiunii. De asemenea, în cadrul cercetării la fața locului poate participa un specialist sau alte persoane, dacă ofițerul de urmărire penală consideră necesar acest lucru. La efectuarea cercetării organul de urmărire penală poate atrage forțele poliției. Bănuitul, învinuitul, partea vătămată, martorul participă dacă prin aceasta vor contribui la buna desfășurare a procesului penal.

Prin urmare, la 11.11.2016 a fost întocmit procesul verbal de cercetare a locului accidentului rutier, acțiune procesuală obligatorie în cazul unor astfel de cauze și premergătoare începerii desfășurării unui proces penal, în funcție de acțiunea de urmărire.

Așadar, acțiunile procesuale vizate, la care a făcut referire partea apărării, au fost efectuate în limita cadrului legal stipulat în Codul de procedură penală.

Latura obiectivă a componenței de infracțiune imputate inculpatului are următoarea structură: fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației, în speță pct.45 subpunct 2), pct.57 din Regulamentul Circulației Rutiere, urmările prejudiciabile care se exprimă în vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, fapt stabilit prin rapoartele de constatare medico-legală nr.432 din 14.11.2016, potrivit căruia a fost efectuată cercetarea medico-legală a lui Radu Grigore, la care s-a constatat vătămări corporale medii, legătura causală dintre fapta prejudiciabilă, manifestată prin încălcarea regulilor de securitate rutieră etc., și urmările prejudiciabile, mijlocul de săvârșire a infracțiunii și anume mijlocul de transport.

Cererea apărării de admitere a probelor și anume informația Biroului înmatriculare a Transportului și Documentelor Conducătorilor Auto Cimișlia nr.629 din 11 iulie 2017, prin care se atestă că Radu Grigore, nu dispune de permis de conducere a mijloacelor de transport, este irelevantă cauzei, ca și informația inginerului-inspector a I.S. „Intehagro” nr. 10/11 din 12 iulie 2017 că ciclomotorul de model „Zubr” este destinat pentru prelucrarea solului.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului pe art. 264 alin. (1) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.

La stabilirea pedepsei, instanța ținând cont de prevederile art. 61,75 Cod penal, de faptul că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, care se sancționează cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, ori cu închisoare de până la 3 ani, cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani, a conchis că întru realizarea scopului pedepsei și corectarea inculpatului nu este necesară izolarea de societate, acesta va fi atins prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

3. Avocatul Stănescu V. a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achita, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Apelantul a invocat că probele prezentate de acuzare urmează a fi declarate nule, deoarece au fost obținute de către organul de urmărire penală, contrar cerințelor art. 94 alin. (1) pct. 8), 124, 260 și 261 Cod de procedură penală și anume - procesul

verbal de cercetarea a locului accidentului rutier din 11.11.2016, deoarece a fost întocmit nu de către un reprezentat al organului de urmărire penală, conform prevederilor art. 57, 55 Cod de procedură penală, la acțiunea respectivă lipsesc semnăturile participanților Bucur G. și Radu G., ce este contrar cerințelor art. 260 alin. (2) pct. (4), (5) Cod de procedură penală, schița accidentului din 11.11.2016, în care, la fel, lipsește semnătura lui Radu G. în sensul art. 260 alin. (2) pct. (4), (5) Cod de procedură penală, nu este indicată scara locului accidentului rutier (proporțiile între dimensiunile automobilului și dimensiunile locului accidentului rutier), procesul verbal de examinare a obiectului, din motiv că motocultorul de model „Zubr” din 25 februarie 2017, întocmit de către OUP Rusu Vitalie cu participarea specialistului David Vladimir, ofițer-criminalist al IP Cimișlia, a avut loc în biroul de serviciu, fără a explica în ce mod a ajuns ciclomotorul în biroul de serviciu și planșa fotografică a motoblocului, din motiv că a fost efectuată la domiciliul lui Radu G. cu încălcarea prevederilor art. 118 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

Probele în ansamblu nu demonstrează legătura cauzală dintre acțiunile inculpatului și accidentul rutier.

Nu au fost apreciate acțiunile fiecărui conducător auto prin prisma regulamentului circulației rutiere.

Conținutul actului de învinuire poartă un caracter formal și abstract.

Nu s-a argumentat forma vinovăției cu care a acționat inculpatul prin încredere în sine sau neglijență. Or, în cazul dacă inculpatul, nu a putut să prevadă producerea rezultatului, atunci fapta săvârșită de el a fost comisă fără vinovăție.

Nu s-a expus instanța asupra faptului că actul de învinuire nu conține informația, privind limita de viteză stabilită pentru porțiunea dată de traseu, că în materialele dosarului nu au fost administrate probe, care ar demonstra viteza de deplasare a inculpatului în momentul accidentului rutier, că inculpatul a condus vehiculul fără a ține cont de dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase.

Incorect s-a reținut în seama inculpatului și circumstanța că inculpatul a condus mijlocul de transport fără a ține cont de condițiile rutiere și situația rutieră.

Materialul probator reținut de instanță este insuficient pentru a permite calificarea faptei inculpatului conform normei penale incriminate.

Urmărirea penală nu a îndeplinit sarcina prevăzută de art. 252 Cod de procedură penală, obiectul și scopul urmăririi penale, deoarece accidentul în traficul rutier s-a produs între două mijloace de transport, automobilul „xx”, condus de Bucur G., și ciclomotorul cu remorcă, condus de Radu G., astfel, urmărirea penală urma să aprecieze acțiunile fiecărui participant în accident, nu prin prisma vătămărilor corporale, dar prin prisma Regulamentului circulației rutiere.

Nu s-a luat în considerație că de către Radu G. au fost încălcate 8 puncte din Regulamentul circulației rutiere, acesta nu dispunea de dispozitive de iluminare și semnalizare - lanterne de gabarit, lumina de întâlnire sau de drum a farurilor, la remorcă-lanternele de gabarit.

Nu s-a demonstrat prin probe, concludente, în sensul art. 93 Cod de procedură penală, legătura cauzală între acțiunile sau inacțiunile lui Bucur G. și accidentul rutier.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2018, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel, a statuat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, apreciind probele administrate din punct de vedere al pertinentei, concludenței și coroborării lor, acțiunile inculpatului corect fiind încadrate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

Vinovăția acestuia a fost confirmată pe deplin prin:

procesul-verbal de cercetare a locului din 11.11.2016, potrivit căruia la locul unde a avut loc accidental s-a depistat autovehiculul „xx”, n/î xx, poziționat pe banda de circulație care se deplasează spre or. Hîncești și un motociclistul, situat adiacent locului unde s-a produs accidentul rutier;

schița accidentului rutier din 11.11.2016, semnată de doi martori asistenți, de inculpatul Bucur G. și agentul constatator care a întocmit schița, lipsind doar semnătura conducătorului auto Radu G.;

procesul-verbal din 25.02.2017, privind examinarea motociclistului de model „ZUBR”, cu remorcă, constatându-se că aparține lui Radu G., este format din șasi, cu două roți, pe care este instalat motorul și ghidonul. Remorcă metalică, este separată și are deteriorări vizibile;

procesul verbal de audiere a părții vătămate Radu G. din 25.02.2017 și 10.05.2017, că se deplasa cu motociclistul împreună cu soția pe traseu, acesta nu era înregistrat și mai avea în spate și o remorcă. A dorit să vireze la stânga imediat după pod. Având impediment din sens opus, aștepta să efectueze manevra, fără a conecta semnalizatorul de virare care nici nu este instalat, dar nici cu mâna nu a reușit să semnalizeze manevra, deoarece a fost brusc tamponat din spate, în partea stângă a remorcii, de către automobilul „xx”, la volanul cărui era inculpatul. El a căzut pe partea carosabilă, soția rămânând în remorcă, iar autoturismul a fost proiectat în balustrada podului. A primit leziuni corporale medii, fiind nevoit să se adreseze după asistență medicală, având dureri la piciorul stâng. În spatele remorcii erau instalați doi catadiozi. Nici el și nici soția nu erau îmbrăcați în veste reflectorizante. La momentul accidentului, nu consumă băuturi alcoolice;

procesul verbal de audiere a martorului Radu Zinaida din 26.02.2017, că împreună cu s Radu Grigore se deplasau cu motociclistul care le aparține pe traseu. Ajungând pe podul situat pe la periferia orașului, soțul a oprit pentru a ceda trecerea mașinii din față, pentru a vira la stânga, însă nu a reușit, deoarece a fost tamponat din spate. Radu G. a fost proiectat pe carosabil, iar ea a rămas în remorcă. Ulterior, s-au adresat după ajutor medical. Persoana care i-a tamponat nu a reparat motociclistul și nu a achitat nici tratamentul soțului, care avea dureri la picior;

procesul verbal de audiere a martorului Paiu Nina din 27.02.2017, că se deplasa pe bancheta din spate a automobilului „xx”, n/î xx, la volanul cărui se afla Bucur G. Pe pod, la o distanță de aproximativ 8 metri, au observat un motociclistul ce vira la stânga. Bucur G. a claxonat, a dorit să evite tamponarea, dar din față venea un autovehicul, iar pe dreapta era parapetul podului, din care cauză și s-a produs tamponarea;

procesul verbal de audiere a martorului Mîrza Domnica din 27.02.2018, că se deplasa pe bancheta din spate a automobilului „xx”, n/î xx, la volanul cărui se afla

Bucur G. Afară era întuneric. Pe pod, au observat un motocultor care doreau să vireze în stânga. Bucur G. a claxonat, deoarece acesta a apărut brusc în față, încercând să evite ciocnirea, a frânat brusc, dar nu a reușit căci din față circulau autovehicule;

procese verbale de confruntare din 29 iunie 2017, între Radu G. și Bucur G., între Radu Z. și Bucur G., între Radu G. și Mîrza D.;

informația Inginerului-inspector a IS „Intehagro” Cimișlia V. Vlas, nr.10/11 din 12.07.2017, că motocultorul „Zubr” este destinat pentru prelucrarea solului. Instrucțiunile nu permit folosirea motoblocului cu remorca pentru a circula pe drumurile publice. Persoana care conduce și exploatează minitractorul nu este obligat să dețină certificat de tractorist-mecanic categoria „A”, pentru dreptul de conducere a tractoarelor, minitractoarelor și altor mașini autopropulsate și rutiere;

informația Biroului înmatriculare a transportului și documentare a conducătorilor auto Cimișlia, cu nr. 03-18-629 din 11.07.2017, că conform SIA „Web Acces”, Radu Grigore nu dispune de permis pentru conducerea a mijloacelor de transport;

foto-tablița locului accidentului rutier, efectuată pe traseul R-3, or. Cimișlia din 17.07.2017 și a motocultorului implicat în accident;

cererile din 05.05.2017 și 05.05.2017 privind efectuarea acțiunilor de urmărire penală conform art. 114, 244-247 Cod de procedură penală, reconstituirea faptei, art. 122 Cod de procedură penală, experimentul în procedura de urmărire, art. 123 Cod de procedură penală, depusă de avocatul Stănescu V.;

ordonanța de refuz în admiterea acestor cereri, din 16.06.2017, a procurorului în Procuratura raionului Cimișlia;

raportul de expertiză judiciară nr. 20 din 23.02.2017, că la Radu Grigore au fost depistate leziuni corporale sub formă de fractură a coccisului fără deplasarea fragmentelor, excoriație pe spate, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui corp dur, contondent, posibil în timpul și circumstanțele indicate, duc la dereglarea sănătății pe timp lung - mai mult de 21 zile și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie;

procesul verbal din 25.02.2017, potrivit căruia s-a supus examinării motocultorul de model „ZUBR” cu remorcă;

Astfel, prima instanță corect a apreciat probele administrate la cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității acestora, probe care pot fi apreciate prin coroborare și care în ansamblu dovedesc vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate.

În sensul dat, va reține că potrivit art. 14 Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii, totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

În urma examinării materialelor cauzei și materialului probator invocat de ambele părți, s-a constatat că, urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu se

constată încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate, contrar celor invocate de partea apărării în cererea de apel înaintată.

Prima instanță s-a expus în mod expres asupra cererii cu privire la neadmiterea probelor acuzatorului de stat înaintată de avocatul Stănescu V. și a motivat faptul dat destul de explicit, indicând că, *cercetarea la fața locului are ca sarcină cercetarea și fixarea împrejurărilor în care s-a comis infracțiunea cu scopul de a descoperi caracterul și mecanismul fenomenului, descoperirea și ridicarea urmelor infracțiunii, care în continuare ar putea servi în calitate de corpuri delictive, precum și în scopul stabilirii unor circumstanțe care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii, timpul, modul, acțiunile făptuitorului, consecințele infracțiunii, legătura causală dintre fapt și consecințe, descoperirea unor evenimente care ar caracteriza motivul și scopul infracțiunii, descoperirea circumstanțelor care ar contribui la comiterea infracțiunii. Rezultatele cercetării la fața locului și ridicarea anumitor obiecte pot fi folosite în cadrul altor acțiuni procesuale. Din aceste considerente cercetarea la fața locului Trebuie să fie efectuată cu maximă operativitate. Legea eliberează organul de urmărire penală de obligația de a întocmi o ordonanță în legătură cu cercetarea la fața locului, limitându-se doar la procesul verbal. Doar în cazuri excepționale, când este vorba de cercetarea la fața locului la domiciliu, este necesară ordonanța organului de urmărire penală și autorizarea judecătorului de instrucție, dar și în asemenea situații acțiunea procesuală poate fi efectuată fără autorizație în baza ordonanței motivate a procurorului, fapt motivat de caracterul flagrant al infracțiunii. De asemenea, în cadrul cercetării la fața locului poate participa un specialist sau alte persoane, dacă ofițerul de urmărire penală consideră necesar acest lucru. Mai mult ca atât, la efectuarea cercetării organul de urmărire penală poate atrage forțele poliției. Bănuitul, învinuitul, partea vătămată, martorul participă dacă prin aceasta vor contribui la buna desfășurare a procesului penal. Prin urmare, la 11.11.2016 a fost întocmit procesul verbal de cercetare a locului accidentului rutier, acțiune procesuală obligatorie în cazul unor astfel de cauze și premergătoare începerii desfășurării unui proces penal, în funcție de acțiunea de urmărire.*

Neîntemeiate sunt și argumentele apărării că, instanța de judecată la examinarea cauzei și deliberarea sentinței a ignorat dispozițiile art. 7 alin.(1), 24 alin.(2), 382 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, deoarece din materialele cauzei se constată că instanța corect a constatat că, în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, inclusiv latura obiectivă, pe care instanța de apel le acceptată și întru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența și practica CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16 februarie 2010, a statuat că art. 6 § 1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Deci, sunt nefondate și alegațiile apărării că instanța de fond insuficient s-a expus în sentința emisă pentru a permite calificarea faptei inculpatului conform normei penale.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 09.03.2017, dar și a rechizitoriului, inculpatul a fost pus sub acuzare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, care stabilește răspundere penală pentru încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.

Obiectul infracțiunii îl constituie relațiile sociale a căror existență și desfășurare normal sunt condiționate de ocrotirea regulilor de securitate și de exploatare a mijloacelor de transport.

Latura obiectivă a infracțiunii, se realizează prin încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, în legătură cu care apar vătămări medii ale integrității corporale sau ale sănătății ori daune material în proporții mari ce se află în raport de cauzalitate.

În speța dată, latura obiectivă s-a realizat în urma faptului că, Bucur G. la 11.11.2016, aproximativ ora 17.20, conducând automobilul „Vaz 21150”, n/î CM AG812, deplasându-se pe traseul R-3 Chișinău-Hîncești-Cimișlia-Basarabeasca, la intrarea în or. Cimislia, la km 66, nu a manifestat prudență sporită și n-a redus viteza până la limita care i-ar fi asigurat securitatea circulației în situația concretă, neținând cont de vizibilitatea redusă, deoarece era timp de noapte, ca rezultat la apariția pe banda de deplasare a lui Radu G., care conducea motocultor cu remorcă, având-o în calitate de pasager pe soția sa, Radu Zinaida, nefiind îmbrăcați în veste de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă și intenționând să vireze la stânga, cu toate că în acel sector de drum era interzisă virarea la stânga, fiind în zona de acțiune a marcajului rutier 1.1.1 „Linia îngustă continuă”, care semnifică delimitarea locurilor pe carosabil unde intrarea este interzisă, nu a reușit să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a evita tamponarea. În rezultat, mijlocul de transport condus de Bucur G., cu partea din față-dreapta a tamponat motocultorul condus de Radu G., care în urma producerii accidentului rutier s-a ales cu leziuni corporale medii.

Latura subiectivă a infracțiunii se caracterizează prin vinovăție sub formă de intenție sau imprudență față de fapta prejudiciabilă și numai prin imprudență, față de urmările prejudiciabile.

Subiectul infracțiunii, este conducătorul mijlocului de transport, care a atins vârsta de 16 ani, și care trebuie să aibă calitatea de persoană care conduce mijlocul de transport.

Prin urmare, argumentele apărării și a inculpatului, precum că dânsul nu se face vinovat de comiterea accidentului rutier, este neîntemeiat, odată ce s-a stabilit cu certitudine legătura cauzală dintre acțiunile inculpatului și consecințele tamponării. A fost dovedit că, la 11.11.2016, aproximativ la ora 17.20, Bucur G., conducând automobilul „Vaz 21150”, n/î CM AG812, deplasându-se pe traseul R-3 Chișinău-Hîncești-Cimișlia-Basarabeasca, la intrarea în or. Cimislia la km 66, a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere pct. 10 subpct. b), *persoana care*

conduce un vehicul trebuia să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum și pct. 45 subpct. (1) lit. a), subpct. (2), potrivit căruia, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Pe parcursul examinării cauzei s-a constatat că, inculpatul nu a manifestat prudență sporită și nu a redus viteza până la limita care i-ar fi asigurat securitatea circulației în situația concretă, neținând cont de vizibilitatea redusă, deoarece era timp de noapte, ca rezultat la apariția pe banda de deplasare a lui Radu G., care conducea motocultorul cu remorcă, având-o în calitate de pasager pe soția sa, Radu Z., nefiind îmbrăcați în veste de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă, și intenționa să vireze la stânga, cu toate că în acel sector de drum era interzisă virarea la stânga, fiind în zona de acțiune a marcajului rutier 1.1.1 „Linia îngustă continuă”, care semnifică delimitarea locurilor pe carosabil unde intrarea este interzisă, n-a reușit să reducă viteza sau ba chiar să oprească pentru a evita tamponarea. În consecință mijlocul de transport condus de către bucur G., cu cu partea din față-dreapta a tamponat motocultorul, condus de Radu G., care în urma producerii accidentului rutier s-a ales cu leziuni corporale medii, fapt stabilit prin raportul de expertiză judiciară nr. 20 din 23.02.2017, potrivit căruia la Radu G. s-au depistat leziuni corporale, care s-au calificat ca vătămare corporală medie, și care constituie un element constructiv în confirmarea învinuirii imputate inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

Urmează a fi respinse și argumentele apărării, că declarațiile părții vătămate sunt contradictorii, că vinovat de comiterea accidentului rutier este dânsul, fiindcă trebuia să poarte vestă fluorescent-reflectorizantă și să aibă lumini semnalizatoare.

Or, declarațiile părții vătămate au fost consecutive pe parcursul urmăririi penale și a judecării cauzei, fiind în coroborare cu probatorul și materialele dosarului, mai mult, partea vătămată a fost audiată în instanța de apel, a susținut declarațiile date în instanța de fond, care au fost apreciate de instanță prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, Acesta nu se face vinovat de comiterea accidentului, deoarece se deplasa în aceeași direcție ca și inculpatul pe porțiunea de drum unde era pod, fiind la volanul unui motocultor, ne având alt punct de trecere pentru deplasare.

Nu poate fi reținut nici argumentul apărării că în accidentul dat au participat două mijloace de transport, căci potrivit informației din 01.06.2017 cu nr. 10/01-06 al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnici „INTEHAGRO”, r-nul Cimislia, motocultorul cu care se deplasa partea vătămată, conform destinației sale este o diversitate a inventarului agricol mecanizat, întrebuințat la prelucrarea solului în gospodăriile țărănești mici și sectoarele individuale. Astfel, motocultorul se consideră un obstacol apărut în limita vizibilității conducătorului auto, la caz, a inculpatului, acesta fiind obligat, potrivit prevederilor RCR, să reducă viteza sau chiar să stopeze pentru a evita accidentul rutier.

Prin urmare, acțiunile părții vătămate pot fi apreciate ca acțiuni care au provocat infracțiunea și nu mai mult.

La individualizarea pedepsei, instanța de fond correct a lut în considerare prevederile art. 7, 75, 75 Cod penal și a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, just concluzionând că inculpatului urmează a-i fi aplicată o pedeapsă sub formă de amendă.

5. Avocatul Valeriu Stănescu și inculpatul au declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Recurenții au invocat că instanțele nu au ținut cont de faptul că organul de urmărire penală, nejustificat a respins demersurile privind verificarea, în temeiul art. 114 Cod de procedură penală, a declarațiilor părții vătămate, în temeiul art. 122 Cod de procedură penală, reconstituirii faptei, în temeiul art. 123 Cod de procedură penală efectuarea experimentului, precum și numirea expertizei auto-tehnică.

Probele în ansamblu nu demonstrează legătura cauzală dintre acțiunile inculpatului și accidentul rutier.

Nu au fost apreciate acțiunile fiecărui conducător auto prin prisma Regulamentului circulației rutiere, iar conținutul învinuirii poartă un caracter formal și abstract.

Nu s-a argumentat forma vinovăției cu care a acționat inculpatul, prin încredere în sine sau neglijență. Or, în cazul dacă inculpatul nu a putut să prevadă producerea rezultatului, atunci fapta săvârșită de el a fost comisă fără vinovăție.

Actul de învinuire nu conține informația, privind limita de viteză stabilită pentru porțiunea dată de traseu, iar în materialele dosarului nu au fost administrate probe, care ar demonstra viteza de deplasare a inculpatului în momentul accidentului rutier, că inculpatul a condus vehiculul fără a ține cont de dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, fără a ține cont de condițiile rutiere și situația rutieră.

Urmărirea penală nu a îndeplinit sarcina prevăzută de art. 252 Cod de procedură penală, obiectul și scopul urmăririi penale, deoarece accidentul, urmărirea penală urma să aprecieze acțiunile fiecărui participant în accident, nu prin prisma vătămarilor corporale, dar prin prisma Regulamentului circulației rutiere.

Procurorul a constatat că Radu G. a comis 8 puncte de încălcări din Regulamentul circulației rutiere, acesta nu dispunea de dispozitive de iluminare și semnalizare - lanterne de gabarit, lumina de întâlnire sau de drum a farurilor, la remorcă-lanternele de gabarit.

Nu s-a demonstrat legătura cauzală între acțiunile sau inacțiunile lui Bucur G. și accidentul rutier.

Urmau a fi declarate nule probele prezentate de acuzare, ca obținute contrar cerințelor art. 94 alin.(1) pct. 8), 124, 260 și 261 Cod de procedură penală și anume - procesul verbal de cercetarea a locului accidentului rutier din 11.11.2016, deoarece a fost întocmit nu de către un reprezentat al organului de urmărire penală, conform prevederilor art. 57, 55 Cod de procedură penală, la acțiunea respectivă lipsesc

semnăturile participanților Bucur G. și Radu G., ce este contrar cerințelor art. 260 alin. (2) pct. (4), (5) Cod de procedură penală, schița accidentului din 11.11.2016, în care lipsește semnătura lui Radu G. în sensul art. 260 alin. (2) pct. (4), (5) Cod de procedură penală, nu este indicată scara locului accidentului rutier (proporțiile între dimensiunile automobilului și dimensiunile locului accidentului rutier), procesul verbal de examinare a obiectului din 25 februarie 2017 a motocultorului „Zubr”, întocmit de către OUP Rusu Vitalie cu participarea specialistului David Vladimir, ofițer-criminalist al IP Cimișlia, din motiv că a avut loc în biroul de serviciu, fără a explica în ce mod a ajuns în biroul de serviciu și planșa fotografică a motoblocului, din motiv că a fost efetuată la domiciliul lui Radu G. cu încălcarea prevederilor art. 118 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) și 8) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect, se reține că recursul este fondat în drept pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) și 8) Cod de procedură penală, ca cauza a fost judecată în prima instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți, că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete invocate în apelul apărării nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, și care ar fi esența circumstanțelor ca cauza a fost judecată în prima instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta ar fi expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, că (pct. 5. din decizie).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul ordinar nu întrunește condițiile de conținut în aspectul vizat, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar unic al avocatului și inculpatului cu circumstanțe în fapt și în

drept, care le-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurenți.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate, a martorilor Radu Z., Paiu N., Mîrza D.; procesul verbal de cercetare a locului accidentului rutier, schița accidentului rutier din 11.11.2016, procesul verbal de examinarea a motocultorului „Zubr” din 25.02.2017, informația Inginerului -inspector a IS „Intehagro” Cimișlia din 12.07.2017, informația Biroului de înmatriculare a transportului și documentare a conducătorilor autor or. Cimișlia din 11.07.2017, foto-tablița locului accidentului rutier din 17.07.2017, raportul de expertiză judiciară nr.20 din 23.02.2017 că partea vătămată s-a ales cu leziuni corporale medii, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, instanțele indicând concludent motivele pentru care a respins dovezile și versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând clar și cert prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal, care, deplasându-se cu automobilul în spatele motocultorului condus de partea vătămată, în cazul în care, în limita vizibilității, a apărut obstacolul respectiv, trebuia să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului (*art. 45 RCR*).

Or, soluția instanțelor coroborează și cu jurisprudența națională, potrivit cărei nu poate fi temei pentru eliberarea conducătorului auto de răspundere penală în cazul în care în acțiunile lui există componenta infracțiunii, chiar și în cazul în care regulile circulației rutiere au fost încălcate și de către pătimit (conducător auto, pieton, pasager ori de către alt participant la trafic). Asemenea circumstanțe pot fi luate în considerație de către instanța judiciară doar ca circumstanțe atenuante (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 08.07.1999, nr.20 - Despre practica judiciară cu privire la aplicarea legislației, la examinarea cauzelor penale, referitoare la încălcarea regulilor de securitate a circulației sau exploatare a mijloacelor de transport, pct. 6.*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele judecătorești au apreciat probele și circumstanțele cauzei privind învinuirea formulată inculpatului.

Dar, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol a constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

În alt treilea rând, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că argumentele specificate în recursul ordinar, că: „organul de urmărire penală, nejustificat a respins demersurile privind verificarea, în temeiul art. 114 Cod de procedură penală, a declarațiilor părții vătămate, în temeiul art. 122 Cod de procedură penală, reconstituirii faptei, în temeiul art. 123 Cod de procedură penală efectuarea experimentului, precum și numirea expertizei auto-tehnică” nu au fost invocate de apărare și în apel, deci nu au suport legal (*pct. 3., 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului ordinar, dacă se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, dat fiind că recursul ordinar declarat este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Valeriu Stănescu și inculpatul Bucur Gheorghe Afanasie împotriva sentinței Judecătoriei Cimișlia din 11 mai 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 06 noiembrie 2018, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 13 martie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

